

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Galli tamen cedere Romanis coacti sunt sub initia tertiæ Regum nostrorum stirpis in causa Arnulphi Remensis Archiepiscopi. Castigatur Cardinalis Perronius, qui heic agi putavit de Arnulpho ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

doquidem alium sensum recipere poterat. Præterea appellatio ad sedem apostolicam, quæ facta antè fuerat, cuique synodus Gallicana concesserat, prohibebat quodam modo ne quid Episcopi definirent inconsulta sede apostolica, præsertim cum reus in appellatione persisteret quando sententia adversus illum pronuntiata est.

VII. Artamen, ut dixi, consilio Gallo- rum prorsus favebat regula generalis, quæ conceptis verbis extat in canone Carthagi- nensi, cujus auctoritas recepta erat in Oc- cidente. Quin & Hadrianus ipse in Epito- me canonum hunc quoque Carthaginen- sem descripsit: *Item ut à iudicibus consensu partium electis non appelletur.* Sanè Ecclesia Gallicana insuper habuit has ultimas Nico- lai epistolâs, quæ politiam canonicam in re- gno receptam ex eo capite pessumdabant quòd pronuntiarent nullum Episcopum posse deponi inconsulta sede apostolica. Ita- que persistit eadem Ecclesia in observatio- ne trium regularum supra adductarum in ca- pitibus XXI. & XXI. hujus libri: quas dein inviolatas præstitit Hadrianus secun- dus anno octingentesimo septuagesimo pri- mo, idest, sexennio post epistolâs Nicolai, adeo ut etiam causas definiri voluerit *per ju- dicium electorum.* Græci verò, in quorum colle- ctione descripti sunt canones Carthagi- nenses, nequaquam ambigunt quin vetita prorsus sic appellatio à sententia iudicum electorum, ut observant Zonaras, Balsa- mo, & Matthæus Blastares, qui ad confir- mandam hanc decisionem laudant libros Ba- silicon.

VIII. Adeo autem invaluerat apud Gallos hæc opinio, appellari nimirum non posse à sententia iudicum electorum, ut etiam ævo divi Bernardi persuasum omni- bus fuerit non licere. Scribens enim san- ctus ille vir ad Innocentium secundum Pa- pam de causâ Abailardi, qui ob quadam doctrinæ capita in Concilio Senonensi dam- natus fuerat à iudicibus electis, ait: *Appella- vis ab electis iudicibus, quod non putamus licere.* Episcopi tamen Gallicani cesserunt appella- tioni, *reverentiæ causâ*, ut ait idem Bernar- dus in epistola sequenti. Pace tamen tanti viri dixerim, eo casu, quòd ageretur de fi- de, debuisse causam illam per appellationem rei aut relationem iudicum devolvi ad apostolicam sedem. Difficultas enim hæc ad majora negotia pertinebat.

CAPVT XXV.

Synopsis.

I. Galli tandem cedere Romanis coacti sunt sub

initia tertie Regum nostrorum stirpis in causa Arnulphi Remensis Archiepiscopi. Castigatus Cardinalis Perronus, qui heic agi putavit de Arnulpho Episcopo Aurelianensi.

II. Violata fidei reus Arnulphus causam dixit in Concilio Remensi ubi prodicionem confessus coram duo- decim iudicibus, depositus est à synodo.

III. Quæsitum est in synodo an competens illa esset ad iudicandam causam absque auctoritate Summi Pontificis. Ad probandam necessitatem auctoritatis Ro- mana adducta sunt epistola illa apocrypha Pontificum Romanorum. Pro synodi verò potestate allati canones Africani, Antiocheni, Niceni, & auctoritas beati Gregorij, tum etiam exempla Egidij & Ebbonis Archiepiscoporum Remensium.

IV. Recepte tum non erant voluntarie cessiones episcopatum. De formula confessionis Episcoporum reorum. Ea fiebat singillatim apud confessores, in averione autem apud synodum. Aferentibus autem confessoribus ejusmodi peccatum fuisse admissum quod parva depositionis plenitudo esset, depositio perage- batur.

V. De depositione Ebbonis Archiepiscopi Remensis. Tres Episcopos elegit qui peccatorum suorum iudices essent. Tum tres rursus Episcopos confessionis sua testes postulavit. Quæ peracta, depositus est.

VI. Arnulphus quatuor confessores elegit, eisque crimina sua confessus. Sententia synodi damnatus est: quoniam neque Papam appellaverat ante electionem iudicum, neque postquam y electi erant.

VII. Exemplo Potami Bracavensis & Ebbonis Remensis colligit synodus canonicè deponi Arnulphum posse, & alium in loco ejus ordinari.

VIII. Arnulphus publicè profiteatur violatam à se fuisse fidem Regi debitam. Brochardus Comes petiit ut prodicionis crimen expressè profiteatur. Interecessit Arnulphus Episcopus Aurelianensis, dicens confessionem nemini singillatim fieri debere nisi Presbyteris. De- cernitur Arnulphi depositio.

IX. Subscripsit in actis cessionis episcopatus. Indi- catur discrimen esse inter resignationes quæ hodie fiunt sine causâ & eas quæ tum fiebant ob crimen.

X. Ioannes XV. Episcopus hujus depositionis aucto- res suspendit à divinis. Gerbertus aut obsequendum non esse huic suspensioni, quod adversus canones decre- ta esset.

XI. Arnulphus restitutus est in alia synodo Remen- si, ob eam solam causam, quòd depositus fuisset abs- que consensu & auctoritate sedis apostolicæ. Probatur ex Gerberto.

I. REGULA à Nicolao primo prolata, nullam nempe depositionem pera- gi posse absque auctoritate Summi Pontifi- cis, retenta fuit in Romana sede: à qua Summi Pontifices non facillè discedebant, nisi ea inciderent tempora ut acriter adver- sùm tendentibus concedere cogerentur. Ita- que universum orbem hujus novæ opinionis jugo colla submittere coegerunt, magnis illis nominibus veterum Pontificum ac Mar- tyrum munitæ quæ extant in titulis apo- crypharum epistolarum ab Isidoro collecta- rum, quarum auctoritati nemo contradice- bat. Gallia quoque ipsa cedere tandem co- acta est sub initia tertie Regum nostrorum

Zz iij

stirpis in causa Arnulphi Remensis Archiepiscopi: qui cum Metropolitanus esset, facilius patere potuit auctoritati Romanae. Sed antequam ultra progrediamur, observandus hic est error Cardinalis Perronij: qui Arnulphum hunc Remensem Archiepiscopum confundit cum Arnulpho Episcopo Aurelianensi, eumque nominat Arnulphum Episcopum Aurelianensem; cum tamen certum sit Archiepiscopum illum causam dixisse ut reum, Episcopum vero Aurelianensem sedisse inter iudices.

II. Ex actis Synodi Remensis habitae anno octingentesimo nonagesimo secundo colligitur Arnulphum illum Lotharij Regis filium fuisse ex concubina, Archiepiscopumque Remensem factum fuisse beneficio Hugonis Regis, cui praestiterat juramentum fidelitatis. Et tamen violata fide data, portas urbis Remensis avunculo Carolo aperuerat, qui armis regnum repetebat ab Hugone. Eam ob rem Hugo synodum Remensem convocavit: ad quam vocatus Arnulphus, prodicionem suam ac perjurium confessus est coram duodecim Episcopis quos iudices & confessores suos esse postulavit, indignum se esse aiens episcopatu, eoque spoliari petens. Verbis autem generalibus confessionem suam repetiit in Concilio coram Rege & proceribus. Tum deponitur a synodo, quae pro eo vitam & membra a Rege impetrat.

III. Quaesitum est in synodo an competens illa esset ad iudicandam hanc causam absque auctoritate Summi Pontificis. Ad probandam necessitatem auctoritatis Romanae adductae sunt supposititiae epistolae Iulij, Damasi, & aliorum Pontificum. At parte ex alia, duo quaedam dicta sunt. Primum, Regem ante hos undecim menses epistolam scripsisse ad Ioannem XV. Papam, qua ad eum deferebat querelam suam adversus Arnulphum, petebatque *formam iudicij*. in quam etiam sententiam scripserant Episcopi Remenses. sed Ioannem nihil haecenus respondisse. necessitate itaque adactum Regem ad congregandam synodum: quae optimo jure poterat cognoscere de accusatione ista, postquam adeo manifestum erat Pontificem nolle cognitionem habere. ita quippe sancitum in canonibus, qui totam harum rerum auctoritatem tribuunt synodis provincialibus. Laudantur autem in eam rem canones Africani, itemque Antiocheni, Niceni, & nonnulla loca ex epistolis beati Gregorij, tum etiam exempla Aegidij & Ebbonis Remensium Archiepiscoporum, & interpretatio quam Hincmarus adhibuerat cano-

nibus & decretis quae in hac materia allegantur.

IV. Igitur constituta Concilij potestate, probatur auctoritate Conciliorum Tolitanorum prodicionem in Principem crimen esse quod depositionis poena plecti debet. Ceterum quod spectat ad confessionem Arnulphi, adnotandum est in antecessum, ut res ista melius intelligatur, receptam tum temporis non fuisse voluntariam cessionem episcopatus sine causa legitima, veluti gravis infirmitatis, aut criminis capitalis quod depositione puniri mos esset. Quoad crimina vero, necessarium erat ea probari magno testium numero fide dignorum, aut ut ea reus fateretur. Sed valida non erat confessio nisi secundum praescriptas in iure formulas fieret: quam tamen cautione quadam adhibita fieri necesse erat, si forte crimen capitale esset. Constituerat Leo sufficere poenitentibus confessionem criminum solis Presbyteris factam, neque necessarium esse ut ea scripto proderent. Videbat enim quod nisi ea necessitate exsolverentur, eorum inimici possent eis creare vitam periculum. Eo exemplo Episcopi accusati admittebantur ad confessionem suorum criminum; quam singillatim faciebant, nihil circumstantium omitrentes; & id quidem non coram universa synodo, sed apud Episcopos electos, qui ad secretum erant adstricti tanquam confessores poenitentis. Hunc autem agendi modum ad dignitatem suam vertebat synodus, ad vitandam scilicet appellationem accusati, quod juxta canones Africanos damnato non liceat ab electis iudicibus provocare. Episcopi vero a reo electi, ab eo assumebantur tanquam iudices, qui iudicariam ejus confessionem excipiebant, quae fundamentum erat sententiae damnationis. Confessio porro illa in aversione scribebatur in actis cessionis episcopatus quae accusatus scripto dabat. Confessores vero, id est, iudices electi, pronuntiabant crimen illud, quod accusatus fuerat confessus, poenam depositionis mereri.

V. Exemplo sit depositio Ebbonis Archiepiscopi Remensis: qui cum anno dccxxxv. in synodo apud Theodonis-villam accusatus fuisset a Ludovico Pio Imperatore, tres Episcopos elegit qui iudices essent suorum peccatorum; coram quibus omnia confessus, remedium poenitentiae ab eis petiit, ut a functione episcopali, cuius se indignum esse agnoscebat, recederet. *Secundum canonicam institutionem elegit sibi, per consensum synodi, Episcopos iudices peccatorum suorum, quos canones electos appellant; de quibus scriptum est in Concilio Africano c. 63.*